

EUROOPAN PARLAMENTTI

ERIKOISPAINOS

EUROOPPA-NEUVOSTO
4. ja 5. marraskuuta 2004
Bryssel

PUHEMIES JOSEP BORRELL FONTELLESin PUHE
PUHEENJOHTAJAN PÄÄTELMÄT

03/S-2004

Parlamentin puheenjohtajiston
pääosasto

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2004)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2004)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2004\06-Bruxelles

PUHEMIES JOSEP BORRELL FONTELLESin PUHE

4. marraskuuta 2004

Bryssel

Arvoisat Eurooppa-neuvoston jäsenet,
hyvät naiset ja herrat

Minulla on suuri kunnia puhua ensimmäistä kertaa teille Euroopan parlamentin puhemiehenä.

Strasbourgin viime viikon tapahtumat epäilemättä huolestuttivat ja saattoivat närkeäkin joitain teistä. Kuten tiedätte, Euroopan parlamentti ei joutunut ilmaisemaan kantaansa äänestämällä, mutta haluaisin antaa oman tulkintani tapahtumista, joista minulla oli tilaisuus keskustella eräiden läsnäolijoiden kanssa Roomassa.

Ensinnäkin haluan vakuuttaa teille, että nämä tapahtumat vahvistavat demokratiaa EU:ssa, lujittavat toimielimiämme, edistävät kansalaisten kiinnostusta eurooppalaiseen poliittiseen keskusteluun ja tehostavat heidän perusoikeuksiensa kunnioittamista.

Toiseksi, en hetkeäkään ajatellut, että käynnissä olisi ollut toimielinten välinen kriisi tai kädenvääntö. Tapahtunut on täysin normaali käytäntö demokraattisessa keskustelussa. Kyseessä oli todellinen poliittinen keskustelu, johon tiedotusvälineet ja kansalaiset osoittivat suurta kiinnostusta. Kansalaisten heikkoa kiinnostusta Euroopan parlamentin vaaleihin valitetaan perustellusti. Pelätään, että Euroopan perustuslakisopimuksesta järjestettävät kansanäänestykset eivät kiinnitä riittävästi kansalaistemme huomiota. Voidaan vain iloita siitä, että Euroopan parlamentti, jolla on yhä enemmän valtaoikeuksia, huolehtii tehtävistään vastuullisesti.

Palauttakaamme mieliin, että nykyisissä perussopimuksissa ja varsinkin tulevassa perustuslaissa annetaan Euroopan parlamentille valtuudet asettaa ehdotettu komissio virkaan kokonaisuutena. Mielestäni toimielinten tasapaino ei ole horjunut eikä muuttunut. Komissaariehdokkaiden kuulemiset parlamentin valiokunnissa ovat tehneet mahdolliseksi arvioida henkilöiden kykyjä ja toimintalinjoja, joita he aikovat noudattaa.

Kolmanneksi, keskustelussa sivuttiin usein, joskaan ei yksinomaan, erittäin arkaluonteisia yhteiskunnallisia aiheita: turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaa koskevaa ratkaisevaa kysymystä, naisten asemaa perheessä ja työssä, henkilöiden syrjimättömyyttä heidän seksuaalisen suuntautumisensa perusteella sekä etiikan ja politiikan suhdetta. Euroopan parlamentti ei ole koskaan syrjinyt ketään hänen uskomuksiensa vuoksi.

Keskustelu näistä aiheista on luonnollista unionissa, joka on vasta hyväksynyt itselleen perusoikeuskirjan.

Mielipide-eroista huolimatta keskustelu osoitti, että unionimme ei ole pelkästään taloudellinen vaan se perustuu yhteisiin arvoihin. Uskon vilpittömästi, että Euroopan parlamentti toiminnallaan vahvisti arvoja, joille Eurooppa perustuu.

Euroopan parlamentti korosti kuitenkin myös muita kysymyksiä. Se haluaa riippumattoman komission, joka muodostuu vastuualueillaan pätevistä komissaareista.

Olen vakuuttunut, että Euroopan unioni tarvitsee uskottavaa parlamenttia ja vahvaa komissiota. Kumpikaan näistä toimielimistä ei vahvistu toisen kustannuksella. Puheenjohtaja Barroso, jolle parlamentti antoi laajan luottamuslauseen heinäkuussa, teki viisaan ja oikean päätöksen, kun hän ei esittänyt ehdotusta komissiostaan.

Parlamentti on ainoastaan käyttänyt perussopimusten sille suomaa toimivaltaa. On mahdotonta antaa julkisilla vaaleilla valitulle toimielimelle valtaa sillä ehdolla, ettei tämä käytä sitä.

Toivon, että poliittisia ratkaisuja esitetään hyvin nopeasti, jotta parlamentti voi antaa luottamuslauseensa komissaarien kollegiolle. Tärkeitä askeleita on jo otettu tähän suuntaan, ja olen vakuuttunut, että Eurooppa-neuvoston kokouksen aikana edetään yhä, jotta Barroso voi tehdä ehdotuksensa tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Euroopan parlamentti on valmis käynnistämään prosessiin viipymättä, jotta uuden komission virkaanastumisäänestys voidaan järjestää, jos mahdollista, seuraavassa täysistunnossa.

***

Haluaisin antaa tunnustusta puheenjohtajavaltio Alankomaiden erityisille ponnisteluille parantaa **kommunikointia kansalaisten kanssa**. Osallistuin itsekin erittäin mielenkiintoiseen Eurooppa-asioista vastaavien ministerien epäviralliseen Eurooppa-neuvostoon Amsterdamissa 5. lokakuuta 2004, jossa käsiteltiin tätä aihetta. Euroopan parlamentti hyväksyy joulukuun istunnossa kantansa perustuslakisopimukseen, ja sen perusteella tulemme järjestämään mahdollisimman hajautettuja tiedotustoimia.

***

Arvoisat Eurooppa-neuvoston jäsenet, hyvät naiset ja herrat, valmistelukunnan työt ovat alkaneet kuulemisvaiheella, jonka aikana olemme voineet tutustua Euroopan unionia koskeviin kansalaisten odotuksiin, joita olivat pääasiassa työllisyys, turvallisuus ja Euroopan läsnäolo kansainvälisellä näyttämöllä.

Työllisyys ja turvallisuus ovatkin kaksi pääkohtaa teidän asialistallanne.

Kasvun ja työllisyyden alalla meillä on nyt käytettävissä Wim Kokin raportti **Lissabonin strategiasta**.

Ensimmäinen asia, joka meidän on tehtävä Lissabonin strategian yhteydessä, on lopettaa sen kutsuminen Lissabonin strategiaksi. Nimi ei näet kerro mitään itse asiasta. Ehdotan, että puhuisimme "kilpailukykyä, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja ympäristöä koskevasta strategiasta".

Kevään Eurooppa-kokouksessa tulee kuluneeksi viisi vuotta siitä, kun Euroopan unioni päätti asettaa itselleen tavoitteen – lainaan kyseistä tekstiä: "siitä on tultava maailman kilpailukykyisin ja dynaamisin tietopohjainen talous, joka kykenee ylläpitämään kestäväää talouskasvua, luomaan uusia ja parempia työpaikkoja ja lisäämään sosiaalista yhteenkuuluvuutta". Tämä lause alkaa pikkuhiljaa kuulostaa mantralta.

Oli miten oli, prosessin jatkaminen on kuitenkin perustavan tärkeää, jos haluamme korkean työllisyyden, jota ilman ei ikäänmyvässä Euroopassa – mitä tosiseikkaa Kokin mietinnössäkään dramaattisesti tähdennetään – voida rahoittaa Euroopan sosiaalisen mallin peruskiveä, hyvinvointiyhteiskuntaa.

Lissabonissa asetimme tavoitteeksi 70 prosentin työllisyysasteen. Tällä hetkellä työllisyysaste on 63 prosenttia, kun se Yhdysvalloissa on 71 prosenttia.

Entä sitten tutkimus- ja kehitysmenot. Barcelonan Eurooppa-neuvostossa tavoitteeksi asetettiin 3 prosenttia BKTL:sta. Nykyään Eurooppa on jumittunut 1,9 prosenttiin BKTL:sta, kun prosenttiosuus on Yhdysvalloissa 2,8 ja Japanissa 3,1.

Ei pidä kuitenkaan unohtaa, että nämä tavoitteet on asetettu taloudellisen kukoistuksen aikana. On pakko todeta, että vaikeamman taloussuhdanteen vallitessa Lissabonin tavoitteiden saavuttaminen on tällä hetkellä vielä kaukana eikä niitä saavuteta myöskään vuoteen 2010 mennessä, ellei ponnisteluja lisätä huomattavasti.

Kun tavoitteet ovat ilmiselvästi saavuttamattomissa, on oltava rohkeutta muuttaa niitä hylkäämättä kuitenkin toivoa niiden saavuttamiseen realistisessa määräajassa.

Euroopan talouden kilpailukyvyn kohottaminen on taisto, johon on ryhdyttävä jokaisessa jäsenvaltiossa, ja komissio ja neuvosto tietävät tämän erittäin hyvin. Euroopan unioni voi kuitenkin unionina myötävaikuttaa tähän prosessiin ja sen pitääkin tehdä niin, miksi muutoin keskustella siitä täällä.

On välttämätöntä varmistaa, että yhteisön direktiivit saatetaan nopeasti osaksi jäsenvaltioiden kansallista lainsäädäntöä. Kuten tiedätte, Lissabonin strategiaan liittyvistä 40 direktiivistä vain seitsemää sovelletaan kaikissa jäsenvaltioissa. EU:n kaikkien direktiivien kansallisen täytäntöönpanon keskiarvo on alle 60 prosenttia.

Jotta kilpailukykyä, yhteenkuuluvuutta ja ympäristöä koskevan strategian onnistuminen taattaisiin, kolmen toimielimen on suunniteltava työnsä asettamalla tarkka aikataulu ja paremmin kohdennetut tavoitteet sekä soveltamalla pysyvästi niiden joulukuussa 2003 allekirjoittamaa sopimusta säädöskäytännön parantamisesta.

Vakaussopimuksen uudistusta ja unionin tulevaa rahoitusta koskevien keskustelujen tavoitteena on myös oltava Euroopan kasvun, parempien työpaikkojen luomisen sekä tutkimuksen, teknologian ja innovaation edistäminen.

Tämän vuoksi Euroopan parlamentti on hyväksynyt koordinaatiomekanismin, joka koskee kaikkia parlamentin asianomaisia valiokuntia. Se perustaa myös unionin rahoitusta tulevaisuudessa käsittelevän väliaikaisen valiokunnan, jonka puheenjohtajana toimin.

Tätä tarkoitusta varten – kuten Puolan ja Tanskan pääministerit juuri tänään aamulla totesivat – meidän on lisättävä tutkimukselle osoitettuja määrärahoja tieteellisten resurssien käyttöön 25 jäsenvaltiossa ja nuorten tiedemiesten motivoimiseksi, jotta heidän tietotaitonsa ei siirtyisi rajojemme ulkopuolelle teknologiavajettamme heikentäen.

***

Euroopan kansalaiset odottavat myös, että Euroopan unionin takaa heidän turvallisuutensa. Euroopan parlamentti toivoo, että nykyisten perussopimusten mukaisesti joitakin perustuslakisopimuksen määräyksiä sovellettaisiin etukäteen. Näitä ovat Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä tai pakolaisten yhdenmukainen oikeusasema, josta käydyissä keskusteluissa on edistytty.

Katsomme myös, että yhteisön kahden "yhdyskätävän" aktivoiminen maahanmuuttoon liittyviä toimenpiteitä (perustamissopimuksen 67 artikla) sekä terrorismin ja kansainvälisen rikollisuuden torjuntaa varten ei voi odottaa perustuslain voimaantumisen saakka.

Euroopan parlamentti pitää erittäin tärkeänä, että tämän alan päätökset tehdään yhteispäätösmenettelyssä molempien lainsäädäntövallan käyttäjien kesken. Tämän vuoksi kannustan teitä pontevasti hyväksymään puheenjohtajavaltio Alankomaiden ehdotuksen, jossa tämä demokraattisen johdonmukaisuuden vuoksi kehottaa Eurooppa-neuvostoa päättämään siirtymisestä määränemmistön käyttöön turvapaikka-, maahanmuutto- ja rajavalvonta-asioissa.

Kyse on yhdestä perustuslakisopimuksen tärkeimmistä tekijöistä. Jos neuvosto vastustaa sitä nyt, kuinka kansalaisille selitetään, että tämän perustuslain ratifiointi on välttämätöntä?

Kansainvälisen terrorismin uhka on tärkein ongelma, joka vaikuttaa Euroopan kansalaisten rinnakkaiseloon ja turvallisuuteen. Euroopan parlamentin mielestä on kiireellisesti toteutettava tiettyjä toimia: parannettava yhteistyötä ja tiedonvaihtoa poliisivoimien välillä – etenkin muuttamalla Europol EU:n virastoksi –, neuvoteltava unionin nimissä todellisia kansainvälisiä poliisiyhteistyösopimuksia ja perustettava terrorismin uhrien tukemisesta vastaava EU:n virasto.

Lisäksi Euroopan parlamentin mielestä on hyvin tärkeää vahvistaa todellinen eurooppalainen turvapaikkapolitiikka. Pakolaisten suojelutoimia on vahvistettava, jotta voidaan taata, että pakolaiset voivat täysin nauttia oikeuksistaan, ja jotta estetään joukkokarkotukset.

***

Arvoisat Eurooppa-neuvoston jäsenet, hyvät naiset ja herrat

Euroopan parlamentti voi myös tukea maaperän valmistelua tärkeälle päätökselle, joka teidän on tehtävä joulukuussa **Turkin**-kysymyksestä. Parlamentti voi olla sovelias kumppani, koska tiedetään, että prosessin lopuksi tarvitaan parlamentin myönteinen kanta. Leyla Zana vapautettiin huhtikuussa osittain siksi, että emme halunneet Euroopan parlamentin Saharovin-palkinnon saaneen henkilön joutuvan unohduksiin.

On vaikeaa ennakoita, miten Euroopan parlamentti äänestää 2. joulukuuta Turkista. On kuitenkin parempi käydä suoraa ja avointa todellisiin ongelmiin keskittyvää keskustelua kuin puolitotuksiin ja ennakkoluuloihin perustuvaa keskustelua. Aion joka tapauksessa matkustaa Euroopan parlamentin äänestyksen jälkeen Turkkiin selittääkseni Euroopan parlamentin kannan Turkin viranomaisille ja kansalaisille.

***

Huolimatta nyt käsiteltävänä olevista tärkeistä aiheista en voi jättää käyttämättä hyväkseni tilaisuutta puhua **jäsenten asemaa koskevista säännöistä**.

Tammikuussa 2004 neuvosto ei saavuttanut tarvittavaa määränemmistöä aiempien puheenjohtajakausien aikana neuvotellun kompromissitekstin hyväksymistä varten.

Sen vuoksi välittömästi sen jälkeen, kun minut valittiin Euroopan parlamentin puhemieheksi, otin yhteyttä useisiin neuvoston jäseniin, myös Teihin, herra Euroopan unionin neuvoston puheenjohtaja.

Parlamentti on edelleen täysin vakuuttunut, että Euroopan parlamentin jäsenet tarvitsevat yhteiset asemaa koskevat säännöt, ja kahteenkymmeneenviiteen jäsenvaltioon laajentumisen jälkeen niistä on tullut entistä välttämättömämmät.

Sanoinkin jo Teille, arvoisa puheenjohtaja, että Euroopan parlamentti oli valmis jälleen kerran joustavuuteen sopimuksen aikaansaamiseksi. Ymmärtänette kuitenkin, että parlamentti ei voi tehdä uutta, muodollista ehdotusta, jos ei ole varmuutta sen hyväksymisestä neuvostossa. Sen vuoksi uskon, että asiasta on käytävä epävirallisia neuvotteluja meneillään olevan puheenjohtajakauden lopussa tai seuraavan puheenjohtajakauden alussa. Sen jälkeen on jo liian myöhäistä.

Eurooppa-neuvoston on ilmaistava, pitääkö se perustamissopimuksessa tarkoitettuja jäsenten asemaa koskevia yhteisiä sääntöjä tarpeellisina. Muistutan, että kysymys olisi ratkaistava mahdollisimman nopeasti. Jos neuvosto vahvistaa sääntöjen tarpeellisuuden, olen varma, että pääsemme sopimukseen. Jos ei, parlamentin on saatava asia tietoonsa.

Herra puheenjohtaja, **lopuksi totean, että Euroopan parlamentti aikoo pitää yllä eurooppalaista poliittista keskustelua** kaikista tulevaisuutemme kannalta olennaisista valinnoista. Tästä keskustelusta on hyötyä meille kaikille ja toivottavasti se auttaa myös yleistä mielipidettä ymmärtämään kantojamme. Tulevaisuutemme kannalta tärkeän etapin eli perustuslakimme menestys riippuu juuri tästä.

Varmistakaamme se yhdessä.
